

UNIVERSITATEA PEDAGOGICĂ DE STAT
„ION CREANGĂ” DIN CHIȘINĂU
FACULTATEA FILOLOGIE ȘI ISTORIE
CATEDRA LIMBĂ ȘI COMUNICARE

PROGRAMUL DE STUDII
EDUCAȚIE LINGVISTICĂ ȘI COMUNICARE INTERCULTURALĂ

CICLUL II (MASTER)

90 CREDITE

Plan de învățământ -2018

CATALOGUL CURSURILOR

Denumirea programului de studii	Educație lingvistică și comunicare interculturală
Ciclul	II Masterat
Denumirea cursului	PRAXIOLOGIA COMUNICĂRII INTERCULTURALE
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea de Filologie și Istorie Catedra Limbă și Comunicare
Titular de curs	L.Petrenco, dr. conf. universitar
Cadre didactice implicate	-
e-mail	lpetrenco@yahoo.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anu I	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
F. 01.O. 004	5	I	1	150	35	115

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Obiectivul principal al disciplinei *Praxiologia comunicării interculturale* constă în aprofundarea cunoștințelor și dezvoltarea competențelor de comunicare interculturală în concordanță cu abordările moderne în domeniul Științe ale educației.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Cognitive:

- interpretarea comunicării interculturale din diverse perspective;
- descrierea comportamentelor și obiceiurilor unor culturi diferite, relevante pentru comunicarea interculturală;
- descrierea reprezentărilor și imaginilor oamenilor despre propriul grup etnic;
- definirea termenului *celuilalt* pe principii culturale diferite;
- identificarea barierelor de comunicare în cadrul discursului intercultural;
- stabilirea factorilor favorizanți ai comunicării interculturale.

Aplicative:

- interpretarea caracteristicilor culturale în contexte diferite;
- clasificarea/distingerea factorilor care blochează comunicarea;
- utilizarea cunoștințelor teoretice și practice specializate în diverse situații de comunicare;
- posedarea abilităților de cercetare a fenomenelor interculturale din diverse perspective metodologice;
- aplicarea metodelor activ-participative pentru facilitarea comunicării interculturale.

Integrative:

- adaptarea realizărilor științifice din domeniu la procesul de predare/învățare/evaluare a limbii și literaturii române;
- utilizarea strategiilor moderne în diverse medii culturale;
 - demonstrarea capacităților de analiză în problemele de interes major ale domeniului și a problemelor ce interferează cu domenii conexe.

Finalități de studii realizate la finele cursului

La sfârșitul cursului masterandul va putea să:

- interpreteze conceptul de comunicare interculturală din diverse perspective;
- descrie comportamentele și obiceiurile unor culturi diferite, relevante pentru comunicarea interculturală;
- descrie reprezentări și imagini ale oamenilor despre propriul grup etnic;
- definească termenul *celuilalt* pe principii culturale diferite;
- identifice bariere de comunicare în cadrul discursului intercultural;
- stabilească factorii favorizanți ai comunicării interculturale.
- utilizeze cunoștințele teoretice și practice specializate în diverse situații de comunicare;
- cerceteze fenomenele interculturale din diverse perspective metodologice;
- aplice metodele activ-participative pentru facilitarea comunicării interculturale.
- adapteze realizările științifice din domeniu la procesul de predare/învățare/evaluare la domeniul de activitate;

- utilizeze strategii moderne în diverse medii culturale;
- demonstreze capacități de analiză în problemele din domeniul de activitate.

Precondiții

În cadrul disciplinei masteranzii trebuie să se bazeze pe cunoștințele obținute și competențele formate în cadrul cursurilor *Bazele comunicării, Cultura informațională și tehnologii informaționale în pedagogie, Lexicologia limbii române, Istoria civilizației și culturii europene, Literatura universală etc.*, ciclul I, Licență.

Repartizarea orelor la curs

Tema 1. Comunicarea. Definiții ale comunicării. Comunicarea ca fenomen socio-cultural. Evoluția cercetărilor teoretice asupra comunicării. Comunicarea și societatea. Etapele de dezvoltare în comunicarea umană. Limbajul – sistem de comunicare. **Tema 2.** Funcțiile comunicării. Clasificări ale comunicării. Tactici și tehnici de comunicare. Moduri de comunicare. Tipuri de comunicare. Comunicarea din perspectiva relațională. Comunicarea din perspectiva mijloacelor. **Tema 3.** Antrenamentul vorbirii. Cuvântul. Arta de a convinge. Canoanele retoricii clasice. Recurs la antici. Nivelurile personalității și discursul. Etapele retoricii. Arta dispoziției și compoziția discursului. **Tema 4.** Componentele nonverbale și paraverbale ale comunicării. Elementele comunicării verbale. Comunicarea paraverbală (caracteristicile vocii). Elementele comunicării nonverbale. Limbajul nonverbal și paraverbal în diverse culturi. Comportamentul nonverbal și paraverbal în diverse culturi: recomandări și restricții. Gestică. Proiectarea limbajului pozitiv. Interpretarea gesturilor în diferite culturi. Apetența. Gestică în comunicarea interculturală: rolul pozitiv și restricții. **Tema 5.** Comunicarea din perspectivă antropologică. Spațiile comunicării în diferite culturi. **Tema 6.** Comportamentul comunicativ în diferite culturi. Ascultarea în comunicare. Nivele de comunicare între vorbitor și ascultător. Zone de confort. Factori de relații constructivi și distructivi. **Tema 7.** Multiculturalismul normativ. Identitatea socială a grupurilor etnice și comunicarea interculturală. Imaginea de sine a grupurilor etnice și comunicarea interculturală. Etnocentrismul. Stereotipuri. Metode și tehnici de elaborare a mesajelor constructive în context intercultural. **Tema 8.** Factorii favorizanți ai comunicării interculturale. Proiectarea limbajului pozitiv în comunicare interculturală. **Tema 9.** Bariere și blocare în comunicarea interculturală. Cerințe pentru o comunicare eficientă. Bariere în comunicare. Definiție. Barierele comunicării din perspectiva complexelor personale. Blocaje în comunicare. Clasificări ale blocajelor. Tipuri de mesaje ce duc la declanșarea reacțiilor defensive și modalități de prevenire a acestora. Metode de depășire a barierelor și de înlăturare a blocajelor în comunicarea interculturală. **Tema 10.** Comunicarea vs. mass-media. Funcțiile mass-media. Limbajul mass-media. Educația media: metode, eficiență, rezultate. Demitizarea informației.

Metode și tehnici de predare și învățare

- ✓ predarea asistată de calculator (power point);
- ✓ problematizarea;
- ✓ dezbateră polemică;
- ✓ discursul;
- ✓ proiectul de grup etc.

Strategii de evaluare

Evaluarea 1: analiza unei lucrări la tema specializării; Evaluarea 2: proiect individual, Evaluare finală: prezentare power-point.

Bibliografie

Obligatorie:

1. *Educație interculturală în Republica Moldova.*, Chișinău, ARC, 2004.
2. *Interculturalitate. Cercetări și perspective românești.*, Coord. R.Poledna, F.Ruegg, C.Rus., Timișoara, 2003.
3. *Limba română – mijloc de integrare socială în Republica Moldova.*, Chișinău, ARC, 2004.
4. Petrenco L. *Dezvoltarea competenței de comunicare interculturală la orele de limba română în grupele alolingve.* În: Conferința Științifică de Totalizare a activității științifice a cadrelor didactice, UPSC, 22-23 martie 2018.
5. Petrenco L. *Strategii de elaborare a mesajului didactic în grupele alolingve.* În: „Probleme actuale de lingvistică română”, simp. cu participare intern. (2014; Chișinău). Probleme actuale de lingvistică română: In onorem profesorului universitar octogenar Anatol Ciobanu: Materialele simp. cu participare intern., 16-17 mai 2014/com. de red.: C. Cemârtan (et al.). – Chișinău: CEP USM, 2014. – 384 p. pag.

366-371. ISBN 978-9975-71-518-8

6. Petrenco L. *Depășirea barierelor în comunicare prin dezvoltarea vorbirii dialogate.* – Probleme ale științelor socioumane și modernizării învățământului. Conferința de totalizare a muncii științifice și științifico-didactice a corpului profesoral-didactic pentru anul 2011. Volumul II. Chișinău, 2012, p. 159-164
7. Petrenco L. *Tehnologii de elaborare și prezentare a discursurilor publice.* – Conferința științifică a studenților „Probleme ale științelor socioumane”. – Chișinău, Tipografia UPS *Ion Creangă*. 2012, p. 15 - 20. ISBN 978-9975-46-127-6 (coautor Căruntu-Caraman Livia)
8. Petrenco L. Capcanele comunicării interculturale și metode de depășire a lor./ Diversitatea culturală și dialogul intercultural în procesul de comunicare: Materialele conferinței internaționale, 22-23 octombrie 2010. – Ch.: UST, 2010, p.175-178
9. Prutianu, Ș., *Antrenamentul abilităților de comunicare.*, Iași, Polirom, 2004.
10. Walther, G.R., *Influența limbajului pozitiv.*, București, Curtea veche, 2003.

Opțională:

1. Borcoman R., Mancaș M. *Arta comunicării și etica profesională.* Chișinău, Editura ASEM, 2016
2. Cara A., Miron Iu. *Bunele maniere.* Univers Pedagogic, Chișinău, 2016
3. Diamant C. *Comunicarea lingvistică și comunicarea prin imagini.* În: *Limba română*, nr. 5-6, 2013, p. 176-178
4. Vlădescu I. *Managementul relațiilor de comunicare într-o clasă de elevi.* În: *STUDIA UNIVERSITAS*, nr.5, 2008, p. 137-145

Denumirea programului de studii	Educație lingvistică și comunicare interculturală
Ciclul	II Masterat
Denumirea cursului	SOCIOLOGIA EDUCAȚIEI INTERCULTURALE
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea de Filologie și Istorie Catedra Limbă și Comunicare
Titular de curs	L.Petrenco, dr., conf. universitar
Cadre didactice implicate	-
e-mail	lpetrenco@yahoo.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
F.02.O.008	5	I	2	150	35	115

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Disciplina *Sociologia educației interculturale* are drept scop dezvoltarea competenței de comunicare într-o societate interculturală, selectarea metodelor și tehnicilor eficiente, care pot contribui la rezolvarea unor probleme ale societății contemporane.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Cognitive:

- interpretarea problemei educației interculturale din perspectiva sociologiei;
- definirea termenului de educație pe principii culturale diferite;
- stabilirea factorilor favorizanți și a barierelor unei educații interculturale într-o societate pluriculturală.

Aplicative:

- interpretarea caracteristicilor educației interculturale în diferite contexte sociale;
- utilizarea cunoștințelor teoretice și practice specializate în diverse situații;
- posedarea abilităților de cercetare a fenomenelor de sociologie din diverse perspective metodologice.

Integrative:

- manifestarea deschiderilor față de schimbările survenite în literatură, știința literară și lingvistica contemporană;
- stabilirea propriului program de formare, racordat la necesitățile comunității și ale organizației educative;
- proiectarea și realizarea unui program de formare continuă, prin utilizarea diverselor modalități de perfecționare a competențelor lingvistice și interculturale;
- demonstrarea abilităților de a reflecta asupra propriului progres și de a-și evalua performanțele.

Finalități de studii realizate la finele cursului

La sfârșitul cursului studentul va fi capabil să:

- interpreteze problemele educației interculturale din perspectiva sociologiei;
- definească termenul de educație pe principii culturale diferite;
- stabilească factorii favorizanți și a barierele unei educații interculturale într-o societate pluriculturală.
- utilizeze cunoștințele teoretice și practice specializate în diverse situații;
- manifeste deschidere față de schimbările survenite în literatură, știința literară și lingvistica contemporană;
- stabilească propriul program de formare, racordat la necesitățile comunității și ale organizației educative;
- proiecteze și realizeze un program de formare continuă, prin utilizarea diverselor modalități de perfecționare a competențelor lingvistice și interculturale;
- demonstreze abilități de a reflecta asupra propriului progres și de a-și evalua performanțele.

Precondiții

Masteranzii se vor baza pe cunoștințele, vor aplica competențele dobândite în cadrul disciplinelor de *Retorică, Cultura informațională și tehnologii informaționale în pedagogie, Bazele comunicării, Istoria civilizației și culturii europene, Ciclul I, Licență.*

Unități de curs

1. Obiectul de studiu al sociologiei. Normele societății. Norme primare, norme secundare. Constrângerea. Statutul social. 2. Modele sociologice ale comunicării. Socializarea. Comunicarea în organizații. Roluri speciale de comunicare în organizații. Stiluri de comunicare. Comunicarea de criză. 3. Locul și rolul comunicării în procesul de socializare. Principiile comunicării eficiente. Locul în grup. 4. Concepte și orientări

specifice. Comunicarea. Caracteristicile și clasificările comunicării. 5. Sociologia educației și științele lingvistice. *Sociologia politică. Sociologia opiniei publice.* Sociologia propagandei. Sociolingvistica. 6. Teorii despre comunicarea umană. Obiectul de studiu al sociologiei educației. Bazele metodologice ale educației interculturale. Curriculumul intercultural. Valorile și competențele educației interculturale. 7. Tipurile și funcțiile comunicării. Funcțiile comunicării în masă. Comunicarea și forța ei de influențare. 8. Canalele comunicaționale. Limbi ale minorităților. 9. Conținuturi comunicaționale. Limbaje de comunicare. Agresivitatea verbală. 10. Metodologia analizei de conținut. Definiții ale analizei de conținut. Istoricul analizei de conținut. 11. Etape și tehnici ale analizei de conținut. Însușiri ale tehnicilor analizei de conținut. 12. Publicul – receptor al comunicării umane. Caracteristici și determinări. Liderii de opinie și influența lor asupra receptării mesajelor. 13. Educație, cultură și comunicare. Educația interculturală prin limbă, literatură și mijloacele mass-media. 14. Stereotipuri. Stereotipuri sociale și culturale. Tehnici de depășire a stereotipurilor. 15. Perceperea realității. Cum formulăm corect o solicitare, un refuz, o dojană, o mulțumire etc.

Metode și tehnici de predare și învățare

- ✓ predarea asistată de calculator (power point);
- ✓ conversația euristică;
- ✓ studiul de caz;
- ✓ proiect individual;
- ✓ proiectul de grup etc.

Strategii de evaluare

Evaluarea I: analiza unei lucrări la tema specializării; Evaluarea II: proiect individual; Evaluare finală: prezentare power-point.

Bibliografie

Obligatorie:

1. Antonesei, L., Paideia, *Fundamentele culturale ale educației.*, Iași, Polirom, 1996.
2. Cozma, T., *O nouă provocare pentru educație: interculturalitatea.*, Iași, Polirom, 2001.
3. Craia S. *Teoria comunicării.* București, Editura Fundației României de mîine, 2000
4. Cucuș, C., *Educația. Dimensiuni culturale și interculturale.*, Iași, Polirom, 2000.
5. Dobrescu E., *Sociologia comunicării.* București, 2000
6. *Limba română – mijloc de integrare socială în Republica Moldova.*, Chișinău, ARC, 2004.
7. Sociologie. Idei fundamentale, București, Litera, 2018

Opțională:

1. Mircea C., *Intercomunicare*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1979
2. Zamfir C., Vlăiceanu L., *Dicționar de sociologie.*, București, Editura Babel, 1993

Denumirea programului de studii	Educație lingvistică și comunicare interculturală
Ciclul	II Masterat
Denumirea cursului	MANAGEMENTUL ORGANIZAȚIEI ȘCOLII
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea de Filologie și Istorie, Catedra <i>Limba și Comunicare</i>
Titular de curs	Sv. Dermenji-Gurgurov, dr., conf. univ.
Cadre didactice implicate	-
e-mail	sv_dermenji@yahoo.com

Codul cursului	Nu măr de credite ECTS	Nul	Sem estrul	Total ore	Total	
					ore de contact	ore de studiu individual
S. 01. A. 006	5		I	150	35	115

Descriere succintă a cursului

Cursul *Managementul organizației școlii* dezvoltă competențe specifice acestui domeniu și duce la creșterea calității actului educațional la nivel de management școlar. Astfel, parcurgându-l, masterandul își va dezvolta abilitățile unui manager model și competent, care va poate conduce eficient o organizație școlară.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Cognitive:

- cunoașterea politicilor educaționale naționale și internaționale;
- interpretarea legislației generale și specifice profilului unității de învățământ, a diverselor acte normative;
- cunoașterea principiilor ce stau la baza elaborării proiectului de dezvoltare a instituției de învățământ general;
- identificarea și analiza problematicii educației și pedagogiei contemporane;
- analiza contextului educațional în care funcționează instituția în vederea proiectării unei strategii adecvate de dezvoltare instituțională;
- explicarea prin fundamente psihologice a abordării educative diferențiate a elevilor în funcție de personalitatea acestora;
- cunoașterea conceptelor și teoriilor privind asigurarea internă a calității în școală.

Aplicative:

- racordarea stilului de conduce și cooperare în funcție de particularitățile de vârstă și individuale ale membrilor comunității educative;
- gestionarea fondurilor materiale și financiare ale instituției în funcție de prioritățile planului managerial cu respectarea legislației generale și specifice;
- stabilirea de scopuri și obiective pertinente, și a strategiilor adecvate îndeplinirii lor;
- aplicarea strategiilor eficiente în comunicarea și negocierea cu personalul instituției, cu beneficiarii procesului educațional;
- selectarea căilor și mijloacelor de comunicare adecvate în vederea eficientizării demersului managerial;
- adaptarea la situații variate/ neprevăzute pentru rezolvarea operativă a problemelor educaționale;
- organizarea activității cadrelor didactice în vederea realizării obiectivelor din planul managerial;
- delegarea reușită a responsabilităților în cadrul grupului de lucru în unitatea de învățământ; utilizarea tehnicilor și tehnologiilor informaționale computerizate pentru eficientizarea activității și asigurarea calității acesteia;
- selectarea metodelor eficiente de motivare a personalului didactic pentru autoinstruire și autoeducație;
- coordonarea procesului instructiv-educativ pentru realizarea progresului școlar;
- evaluarea propriului proces de dezvoltare personală și profesională.

Integrative:

- proiectarea strategiei de dezvoltare instituțională;
- conceperea, promovarea și utilizarea unor instrumente manageriale moderne;

- proiectarea și implementarea Sistemului de Management al Calității la nivel instituțional în scopul asigurării și îmbunătățirii continue;
- proiectarea mecanismului de selectare/ motivare a resursele umane potrivit specificului unități de învățământ;
- promovarea valorilor naționale și europene în educație prin programe și parteneriate;
- demonstrarea unei abordări constructive a personalului angajat și beneficiarilor procesului educațional;
- experimentarea bunelor practici educaționale;
- facilitarea colaborării și parteneriatului cu familiile elevilor și comunitatea;
- selectarea propriului traseu de formare, pentru dezvoltarea carierei, în concordanță cu aspirațiile personale.

Finalități de studii

- ✓ dezvoltarea abilităților unui manager model, eficient și competent, care va poate conduce o organizație școlară;
- ✓ formarea aptitudinilor de consilier competent pentru angajați;
- ✓ manifestarea dorinței de a activa în calitate de cadru managerial, care poate conduce o organizație școlară, care poate forma o echipă eficientă.

Precondiții

Parcursarea disciplinelor modulului psihopedagogic: *Didactica generală; Teoria instruirii.*

UNITĂȚI DE CURS

TEMA 1. Managementul instituției școlare. Stiluri și roluri ale cadrului didactic în cadrul clasei de elevi. Relațiile profesor-elevi. *Managementul comunității de învățare.* Grupul școlar. Normativitatea în cadrul clasei. *Managementul situațiilor de criză educațională.* Problemele disciplinare. Abaterile disciplinare și criza educațională. Strategii de intervenție în situații de criză educațională. Abordări practice ale problemelor disciplinare.

TEMA 2. Managementul formelor de organizare a activității instructiv-educative. Stiluri de învățare. Strategii și metode didactice în contextul managementului clasei. Exemple de strategii pentru organizarea activității instructiv-educative. Stiluri de învățare. Alte deprinderi manageriale pentru eficientizarea procesului instructiv-educativ.

TEMA 3. Managementul spațiului educațional. Spațiul educațional și modelarea acestuia. Componentele spațiului educațional. Organizarea spațiului educațional. *Managementul timpului educațional.* Principii proactive pentru managementul timpului educațional.

TEMA 4. Conceptul de organizație. Caracteristica organizației. Structura conducerii sistemelor organizaționale. Modelul contemporan al structurii ierarhice de conducere. Structura organizațională (liniară, funcțională, statală, structura de matrice, structura corporativă, structura de divizare). Organizația și tipuri de management. Tipul corelațional, situațional, investigațional de management. Funcția managerială în organizație. Dimensiunile funcției manageriale. Domeniile funcționale ale managementului organizației școlare (curriculum, resurse, personal, dezvoltare). Pârghiile acțiunii manageriale în organizație (autoritate, responsabilitate, putere, răspundere).

TEMA 5. Resursa principală a organizației – resursa umană. Concept de management al resursei umane. Factorii care influențează MRU. Politici în domeniul MRU. Activități de personal. Planificarea resurselor umane. Estimarea necesarului de personal. Recrutarea și selecția personalului. Conducerea resurselor umane în instituția de învățământ.

TEMA 6. Tipuri de putere în organizație. Puterea, aspecte conceptuale. Metode de influențare – emoționale, raționale. Factori de putere. Forme de putere. Putere, influență și manipulare. Impactul stilului managerial asupra puterii personale.

TEMA 7. Structura și tipurile carierei în organizație. Concept de carieră. Tipuri de carieră (după Clark) – triunghi, scară, spirală, stare staționară.

TEMA 8. Metodele contemporane și structuri ierarhice de conducere. Modelul contemporan al structurii ierarhice de conducere. Structura organizațională (liniară, funcțională, statală, structura de matrice, structura corporativă, structura de divizare). Conducere și putere. Scheme de conducere (a organizației școlare).

TEMA 9. Calitățile și competențele managerului. Concept de calitate, competență. Tipuri de manageri. Calitățile personale ale managerului. Calitățile managerului de succes. Calități apreciate la manageri. Tipuri de competențe manageriale (Caisin, Dumbrăveanu, Cristea).

TEMA 10. Istoria formelor de conducere. Școala clasică (Teylor), școala relațiilor umane (McGregor), școala sistemelor sociale, școala neoclasică (Drucker).

Strategii de predare & învățare:

- ✓ predarea asistată de calculator (power point);
- ✓ problematizarea; descoperirea;
- ✓ studiul de caz;
- ✓ experimentul etc.

Strategii de evaluare: portofoliu/ miniteză de master; evaluare I și II, examen scris.

Nota finală se constituie din următoarele componente: 50% - examenul final; 50% -la evaluări.

BIBLIOGRAFIE

Obligatorie:

1. Burduș, E., Popa, I.(2013), *Fundamentele managementului organizației*, ediția a treia, Ed. PROUNIVERSITARIA, București, p.15-53;251-267;275-279;282-313,336- 350
2. Burduș.E.(2012), *Tratat de management*, Ed. Prouniversitaria, București
4. Isac, F.L.(2015), *Comportament organizațional*, Ed. Universității Aurel Vlaicu din Arad, p.17;125
5. Isac, F.L.,Bălan, L.S.(2015), *Management comparat*, Ed. Univer. Aurel Vlaicu din Arad, p.18-105
6. Lile,Ramona(2011), *Management general*, Editura Gutenberg Univers, Arad
7. Lile Ramona (2011), *Managementul calității*, Editura Mirton, Timișoara
9. Lile,R.,Bălan, L., Săplăcan, S.I., Condea, C.(2015), *Management. Caiet de seminar*, Ed. Arad
10. Nicolescu, O., Verboncu, I.(2008), *Fundamentele managementului organizației*, Ed. Universitară
11. Petrișor, I.(2007), *Management strategic*, Abordare potențologică, Ed. Brumar, Timișoara
12. Vagu,P., Stegăroiu, I.(coord.), *Strategii manageriale*, Ed. Prouniversitaria, București
13. Jinga, *Inspecția și design-ul instrucțional.*, București, 2004.
14. Cristea, S., *Fundamentele pedagogice ale reformei învățământului.*, București, 1996.
15. Doherty, G., *Dezvoltarea sistemelor educaționale.*, New York, 1994.
16. Comănescu, Mihaela: *Management european*, Editura Economică, București 1999
17. Hofstede, Geert: *Managementul structurilor multiculturale*, Editura Economică, București, 1996
18. Mihuț, I.: *Euromanagement*, Ed. Economică, București, 2002
19. Nicolescu, Ovidiu: *Management comparat*, Editura Economică, București, 1997
20. Ghergut A., *Managementul general*, Ed Polirom 2007;
21. Cristea S., *Fundamente pedagogice ale reformei învățământului*. București – 1996.

Selectivă:

1. Joita Elena, *Management educațional*, Ed Polirom 2000
2. Iucu R., *Managementul și gestiunea clasei de elevi*, Ed Polirom 2000;
3. Rees David, *Arta managementului*, Ed Tehnica Buc. 1996;
4. Cerchez M., Mateescu E., *Management școlar*, Iasi 1995;
5. Roxana Tudorica, *Managementul educației*, Ed. Meronia 2007;
6. S. Cristea, *Managementul organizațiilor școlare*, Ed Didactică și pedagogică Buc. 1996;
7. Jinja I., *Inspecția școlară și design-ul instrucțional*. București 2004.

Denumirea programului de studii	Educație lingvistică și comunicare interculturală
Ciclul	II, Masterat
Denumirea cursului	ABORDAREA DIDACTICĂ A TEXTULUI LITERAR
Facultatea Catedra responsabilă de curs	Facultatea de Filologie și Istorie Catedra Limbă și Comunicare
Titular de curs	Șchiopu Constantin, dr. hab., prof univ.
e-mail	schiopu_constantin@yahoo.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.01.004	5	I	I	150	35	115

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul contribuie la pregătirea specialiștilor în domeniu prin actualizarea/cunoașterea principalelor teorii referitoare la receptarea și interpretarea operei literare, la metodologiile existente în domeniul educației literar-artistice. Masteranzii vor învăța să evite stereotipul în ceea ce privește receptarea/interpretarea textului literar, să utilizeze diverse perspective de interpretare și în același timp să formuleze diferite tipuri de sarcini textuale, care ar scoate în evidență statutul cititorului ca subiect al actului interpretativ.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- **cognitive:** cunoașterea principalelor teorii cu privire la receptarea și interpretarea textului literar, la metodologiile de abordare a acestuia;
- **de învățare:** capacitatea de autoevaluare, de stabilire a propriilor obiective cognitive la această disciplină, capacitatea de a identifica sursele credibile pentru soluționarea problemelor de abordare a operei literare; priceperea de a consulta sursele bibliografice.
- **de aplicare:** interpretarea operelor artistice diverse ca gen și specie literară; aplicarea diferitor perspective de interpretare a textului literar (structuralistă, semiotică, mitologico-arhetipală, tematică, intertextualitate), elaborarea diferitor tipuri de texte interpretative (eseul, studiul critic, comentariul literar, analiza literară etc.).
- **de analiză:** analiză critică a informației din diferite surse bibliografice referitoare la abordarea didactică a textului literar; analiză a unor fapte de literatură etc.
- **de comunicare:** în limba română, într-o manieră clară, coerentă și precisă, oral și în scris, în diverse contexte socioculturale și profesionale.
- **la nivel de integrare:** demonstrarea abilității de a discerne, a sistematiza, a analiza și a generaliza faptele legate de abordarea didactică a textului literar; evitarea interpretării și abordării didactice a textului literar din perspectiva unor clișee;
- probarea competenței de interpretare și de abordare a textului literar în conformitate cu noile teorii, metodologii, priceperea de a sintetiza etc.

Finalități de studii

La sfârșitul cursului studentul va putea să:

- cunoască principalele teorii referitoare la abordarea didactică a operei literare;
- cunoască perspectivele de interpretare a textului literar;
- abordeze din perspectivă didactică texte literare epice, lirice, dramatice;
- formuleze diferite tipuri de sarcini textuale din perspectiva recunoașterii cititorului/ elevului ca subiect al actului de creație;
- aplice diverse metode de interpretare a textului literar;
- demonstreze dexterități de gândire logică și de exprimare corectă și coerentă.

Precondiții

Cunoștințe de teorie literară, în special, privind interpretarea și abordarea didactică a operei literare acumulate pe parcursul studiilor anterioare la ciclul licență; cunoștințe de bază despre statutul cititorului ca subiect al actului de creație; cunoașterea unor metode modern de studiere/abordare a textului literar; delimitarea reperelor metodologice de interpretare și de abordare didactică a operelor literare diverse ca gen, specie și formula artistică; capacități de comunicare corectă, orală și scrisă, prin aplicarea normelor de ortografie, ortoepie și de punctuație.

Unități de curs

Tema 1. Receptarea textului literar - element definitoriu al procesului de comunicare artistică. Actul creației ca act corelator dialectic (J-P. Sartr). Textul ca un act de co-producere (Umberto Eco). Receptarea artistică - act de „co-operare” și de „post-creație (H.R. Jauss, W. Iser, R. Barthes, T. Vianu, P. Cornea). Conceptele „intuiția rațională” (Kant) și „plăcere estetică” (Sartr). **Tema 2. Relația „autor – operă – receptor” în actul receptării.** Conceptele *Autor Model* și *Cititor Model*. Valoarea imanentă creată de autor/dimensiunea artistică. *Valoarea in actu* creată de cititor/dimensiunea estetică. Lectura ca act de creație. Teoria lui R. Muller-Freienfels privind categoriile de receptori („participantul” - dionisiac și „spectatorul” - raționalist). Intenția autorului și potențialele experiențe ale cititorului. **3. Textul literar: comprehensiune, interpretare, abordare didactică.** Definirea conceptelor „comprehensiune”, „interpretare”. Tipologia sarcinilor de comprehensiune a textului literar. Sarcini de interpretare, de analiză. Niveluri de interpretare a textului artistic: Nivelul reproductiv, productiv, creativ. **4. Perspective de receptare/interpretare didactică a textului literar.** Interpretarea tematică. Interpretarea biografică. Interpretarea mitologico-arhetipală. Intertextualitatea. Tipologie de sarcini. Repere metodologice. **5. Abordarea/ interpretarea textului literar din perspectivă structuralistă.** Promotori ai structuralismului: R. Jakobson, Claude Levi-Strauss, B Tomasevski ș.a. Algoritm de abordare a textului literar din perspectivă structuralistă. Analiza textului la nivel fonetico-prozodic, lexico-semantic, gramatical (morfologic, sintactic). **6. Metode și procedee de studiere a operelor lirice.** Neajunsuri în receptarea/interpretarea operelor lirice. Interpretarea operelor lirice din perspectiva trăsăturilor definitorii ale limbajului artistic (sugestivitate, opacitate, muzicalitate, sinonimie absentă, intractabilitate etc.). Conceptele de structură de suprafață și de structură de adâncime în contextul receptării operelor lirice. Metodologii ale receptării operelor lirice. Rolul exercițiilor cu caracter creativ în procesul interpretării operelor lirice. Tipuri de sarcini textuale. Jocurile didactice: ideea migratoare, jocul figurilor de stil, jocul sintagmelor, combinări, Aula Academiei, Măriți, micșorați! ș.a. **7. Metodologia studierii operelor epice.** Lacune/neajunsuri în receptarea/interpretarea operelor epice. Interpretarea operelor epice din perspectiva conceptelor „fabulă” și „discurs” (Tz. Todorov). Metode hermeneutice de interpretare: lectura expresivă/comentată/ creatoare, comentariul literar etc. Metode și procedee activ-participative: brainstormingul; brainstormingul cu mapa de imagini, studiul de caz, simularea întâlnirii cu personajele operei literare, jocul de rol etc. Metode și procedee de dezvoltare a capacităților creative ale elevilor. **8. Relația „cititor – personaj”: modele de interacțiune.** Modelele asociativ, admirativ, simpatetic, kathartic, ironic. Relația „cititor – operă” din perspectiva conceptului „dedublare” (Ion Coteanu). Comprehensiune și receptare. Interpretarea ca modalitate principală a activității în cadrul receptării. Conceptul de valoare *in actu*. **9. Repere theoretico-metodologice ale studierii operelor dramatice.** Deficiențe în receptarea/interpretarea operelor dramatice. Repere estetic-literare ale receptării operelor dramatice. Repere metodologice ale receptării/interpretării operelor dramatice. Metode specifice interpretării operelor dramatice. **10. Abordarea operei artistice din perspectiva noțiunilor de teorie literară.** Abordarea textului din perspectiva figurilor de stil, a elementelor de versificație, a caracteristicilor estetice/ curentelor literar.

Metode și tehnici de predare și învățare

Prelegerea; explicația; observarea, problematizarea; exercițiul; studiul de caz; lucrări practice

Strategii de evaluare

evaluarea initiala/predictiva – test oral, evaluarea continua /formativa - test scris, evaluarea sumativa/finala – lucrare scrisă.

Bibliografie

1. Barthes R. Plăcerea textului, ediția a II-a. Chișinău: Cartier, 2006, - 226 p.
2. Cornea Paul, Introducere în teoria lecturii, - Iași: Polirom, 1998, - p.305 p.
3. Eco Umberto. Limitele interpretării, - Constanța: Pontica, 1996, - 416 p.
4. Goraș-Postică V. Formarea competențelor prin intermediul metodelor interactive de predare-învățare-evaluare. În: Formare de competențe prin strategii didactice interactive (coord. Goraș-Postică V.), - Ch., 2008
5. Hadîrcă Maria Conceptualizarea evaluării competențelor comunicative și literare ale elevilor. Autoref. teză dr. ped. , - Chișinău, 2006, - 26 p.
6. Huizinga J. Homo ludens. Încercare de determinare a elementului ludic al culturii, trad. de H.R. Radian, B: Humanitas, 2012, - 348 p.
7. Ilie E. Didactica limbi și literaturii române, - Iași: Collegium-Polirom, 2014, - 336 p.
8. Iser W. Actul lecturii. O teorie a efectului estetic, trad în l. rom. de Romanița Constantinescu, Pitești: Paralela 45, 2006, - 412 p.

9. Jauss H. R. Pentru o teorie a receptării, - B: Univers, 1983
10. Lintvelt Jaap. Încercare de tipologie narativă. Punctul de vedere. Teorie și analiză, traducere de Angela Martin, - București: Univers, 1985, - 272 p.
11. Lotman Iu.M. Lecții de poetică structurală, - B: Univers, 1970
12. Marino A. Hermeneutica ideii de literatură, - Cluj Napoca: Dacia, 1987,- 552 p.
13. Mașek V-E. Receptarea artistică. În: Estetica (coord. Gh. Achiței, M. Breazu ș.a.), B: Editura Academiei, 1983, p. 238 - 262
14. Moise Constantin, Elena Seghedin, Metode de învățământ. În: Psihopedagogie, coord. C. Cucuș, Iași: Polirom, 2009, - p. 341 - 391
15. Pavilescu Marilena, Metodica predării limbii și literaturii, române, B: Corint, 2010, - 384 p.
16. Pâslaru V. Introducere în teoria educației literar-artistice, ed a II-a, - Ch.: Sigma, 2014
17. Plett H. F., Știința textului și analiza de text, - B: Editura Univers, 1983, - 445 p
18. Sâmihăian F. O didactică a limbii și literaturii române. Provocări actuale pentru profesor și elev, - B: Art, 2014, - 408 p.
19. Șchiopu C. Metodica predării literaturii române, Chișinău, 2009, -333p.
20. Șchiopu C. Receptarea operei literare prin stimularea gândirii asociative a elevilor. În: Limba română, 2020, nr. 2 -3 (aprilie - iunie), p. 164 – 170, ISSN 0235-9111
21. Șchiopu C. Parametri psihologici ai lecturii și interpretării operelor literare. În: Studia universitatis, 2020
22. Șchiopu C. Formarea la elevi a competenței de comunicare literară. În Limba română, 2020, nr 1, p. 296 - 301
23. Șchiopu C. Relația „profesor – operă literară – receptor”: o abordare teoretico-metodologică. În: Studiul artelor și culturologie: istorie, teorie, practică. Ch: Notograf Prim, 2020, nr. 1 (36), p. 114 - 118 (categoria B)
24. Șchiopu C. Conceptul de literatură: teorii și controverse. În: Studiul artelor și culturologie: istorie, teorie, practică. Ch: Notograf Prim, 2020, nr 1 (36), p. 101 – 106 (categoria B)
25. Șchiopu C. Dezvoltarea la elevi/studenti a aptitudinilor de scriere creativă. În: Limba română, 2019, nr. 1 -2, p. 131 – 138
26. Șchiopu C. Formarea la elevi a competenței de a formula ideii pe marginea operei literare. În: Limba română, 2018, 7 – 8 (249-250), p. 315 - 321
27. Șchiopu C. Repere epistemice și metodologice ale receptării operei literare prin problematizare și algoritmizare. În: Acta et commentationes. Științe ale educației, 2019, nr.1 (15), p. 87 – 96. ISSN 1857-0623, E-ISSN 2587-3636
28. Șchiopu C. Formarea elevilor ca interpreți ai operei literare în procesul studierii trăsăturilor ei de gen și specie. În: Didactica PRO, 2018, nr.3, p.21 – 25
29. Șchiopu C. Formarea elevilor ca interpreți ai operei literare în procesul studierii trăsăturilor ei de gen și specie. În: Studia Universitatis Moldaviae, Seria Științe ale educației, 2018, nr 5 (115), p. 18 - 23
30. Șchiopu C. Registre stilistice ale operei literare: o abordare teoretico-metodologică. În: Limba română, 2017, nr.5 -6, p.237 - 245
31. Șchiopu C. Dezvoltarea competențelor literar-artistice ale studenților în procesul receptării literaturii. În: Studiul artelor și culturologie: istorie, teorie, practică. Ch: Notograf Prim, 2017, nr. 2 (31), p. 115 - 118 (categoria C)
32. Șchiopu C. Valori și atitudini în interpretarea operei literare. În: Limba română, 2017, nr.3. p.88 - 95
33. Șchiopu C. Interpretarea operei literare din perspectiva unor elemente intratextuale. În: Limba română, 2017, nr. 2, p. 91 - 98
34. Șchiopu C. **Textul literar: comprehensiune și receptare/ Limba română, 2015, nr. 3-4, p. 114 - 120**
35. Șchiopu C. **The methodology of the literary-artistic education: definition and structure/ Journal of Educational Sciences & Psychology, vol. (LXVII), 2015, nr.1, p.30 – 38**
36. Șchiopu C. Theoretical Coordinates of the Literary-Artistic Education Methodology/ Educația 21, 2015, nr.13, (coautor V. Pâslaru), p.38 – 50, (index B+)
37. Todorov Tzvetan. Poetică și stilistică. Orientări moderne, - B: Univers, 1972, - 702 p., 2013, - p. 198
38. Vianu T, Estetica, - B: Orizonturi, - 438 p.

Denumirea programului de studii	Didactica limbii române ca limbă nematernă/străină
Ciclul	II, Masterat
Denumirea cursului	ABORDAREA DIDACTICĂ A TEXTULUI LITERAR
Facultatea	Facultatea de Filologie și Istorie
Catedra responsabilă de curs	Catedra Limbă și Comunicare
Titular de curs	Șchiopu Constantin, dr. hab., prof univ.
Cadre didactice implicate	
e-mail	schioapu_constantin@yahoo.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	A n ul	Sem estrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.01.004	5	I	I	150	35	115

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul contribuie la pregătirea specialiștilor în domeniu prin actualizarea/cunoașterea principalelor teorii referitoare la receptarea și interpretarea operei literare, la metodologiile existente în domeniul educației literar-artistice. Masteranzii vor învăța să evite stereotipul în ceea ce privește receptarea/interpretarea textului literar, să utilizeze diverse perspective de interpretare și în același timp să formuleze diferite tipuri de sarcini textuale, care ar scoate în evidență statutul cititorului ca subiect al actului interpretativ.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- **cognitive:** cunoașterea principalelor teorii cu privire la receptarea și interpretarea textului literar, la metodologiile de abordare a acestuia;
- **de învățare:** capacitatea de autoevaluare, de stabilire a propriilor obiective cognitive la această disciplină, capacitatea de a identifica sursele credibile pentru soluționarea problemelor de abordare a operei literare; priceperea de a consulta sursele bibliografice.
- **de aplicare:** interpretarea operelor artistice diverse ca gen și specie literară; aplicarea diferitor perspective de interpretare a textului literar (structuralistă, semiotică, mitologico-arhetipală, tematică, intertextualitate), elaborarea diferitor tipuri de texte interpretative (eseul, studiul critic, comentariul literar, analiza literară etc.).
- **de analiză:** analiză critică a informației din diferite surse bibliografice referitoare la abordarea didactică a textului literar; analiză a unor fapte de literatură etc.
- **de comunicare:** în limba română, într-o manieră clară, coerentă și precisă, oral și în scris, în diverse contexte socioculturale și profesionale.
- **la nivel de integrare:** demonstrarea abilității de a discerne, a sistematiza, a analiza și a generaliza faptele legate de abordarea didactică a textului literar; evitarea interpretării și abordării didactice a textului literar din perspectiva unor clișee;
- probarea competenței de interpretare și de abordare a textului literar în conformitate cu noile teorii, metodologii, priceperea de a sintetiza etc.

Finalități de studii

La sfârșitul cursului studentul va putea să:

- cunoască principalele teorii referitoare la abordarea didactică a operei literare;
- cunoască perspectivele de interpretare a textului literar;
- abordeze din perspectivă didactică texte literare epice, lirice, dramatice;
- formuleze diferite tipuri de sarcini textuale din perspectiva recunoașterii cititorului/ elevului ca subiect al actului de creație;
- aplice diverse metode de interpretare a textului literar;
- demonstreze dexterități de gândire logică și de exprimare corectă și coerentă.

Precondiții

Cunoștințe de teorie literară, în special, privind interpretarea și abordarea didactică a operei literare acumulate pe parcursul studiilor anterioare la ciclul licență; cunoștințe de bază despre statutul cititorului ca subiect al actului de creație; cunoașterea unor metode modern de studiere/abordare a textului literar; delimitarea reperelor metodologice de interpretare și de abordare didactică a operelor literare diverse ca gen, specie și formula artistică; capacități de comunicare corectă, orală și scrisă, prin aplicarea normelor de

ortografie, ortoepie și de punctuație.

Unități de curs

Tema 1. Receptarea textului literar - element definitoriu al procesului de comunicare artistică. Actul creației ca act corelator dialectic (J-P. Sartr). Textul ca un act de co-producere (Umberto Eco). Receptarea artistică - act de „co-operare” și de „post-creație (H.R. Jauss, W. Iser, R. Barthes, T. Vianu, P. Cornea). Conceptele „intuiția rațională” (Kant) și „plăcere estetică” (Sartr). **Tema 2. Relația „autor – operă – receptor” în actul receptării.** Conceptele *Autor Model* și *Cititor Model*. Valoarea imanentă creată de autor/dimensiunea artistică. *Valoarea in actu* creată de cititor/dimensiunea estetică. Lectura ca act de creație. Teoria lui R. Muller-Freienfels privind categoriile de receptori („participantul” - dionisiac și „spectatorul” - raționalist). Intenția autorului și potențialele experiențe ale cititorului. **3. Textul literar: comprehensiune, interpretare, abordare didactică.** Definirea conceptelor „comprehensiune”, „interpretare”. Tipologia sarcinilor de comprehensiune a textului literar. Sarcini de interpretare, de analiză. Niveluri de interpretare a textului artistic: Nivelul reproductiv, productiv, creativ. **4. Perspective de receptare/interpretare didactică a textului literar.** Interpretarea tematică. Interpretarea biografică. Interpretarea mitologico-arhetipală. Intertextualitatea. Tipologie de sarcini. Repere metodologice. **5. Abordarea/ interpretarea textului literar din perspectivă structuralistă.** Promotori ai structuralismului: R. Jakobson, Claude Levi-Strauss, B Tomasevski ș.a. Algoritm de abordare a textului literar din perspectivă structuralistă. Analiza textului la nivel fonetico-prozodic, lexico-semantic, gramatical (morfologic, sintactic). **6. Metode și procedee de studiere a operelor lirice.** Neajunsuri în receptarea/interpretarea operelor lirice. Interpretarea operelor lirice din perspectiva trăsăturilor definitorii ale limbajului artistic (sugestivitate, opacitate, muzicalitate, sinonimie absentă, intraductibilitate etc.). Conceptele de structură de suprafață și de structură de adâncime în contextul receptării operelor lirice. Metodologii ale receptării operelor lirice. Rolul exercițiilor cu caracter creativ în procesul interpretării operelor lirice. Tipuri de sarcini textuale. Jocurile didactice: ideea migratoare, jocul figurilor de stil, jocul sintagmelor, combinații, Aula Academiei, Măriți, micșorați! ș.a. **7. Metodologia studierii operelor epice.** Lacune/neajunsuri în receptarea/interpretarea operelor epice. Interpretarea operelor epice din perspectiva conceptelor „fabulă” și „discurs” (Tz. Todorov). Metode hermeneutice de interpretare: lectura expresivă/comentată/ creatoare, comentariul literar etc. Metode și procedee activ-participative: brainstormingul; brainstormingul cu mapa de imagini, studiul de caz, simularea întâlnirii cu personajele operei literare, jocul de rol etc. Metode și procedee de dezvoltare a capacităților creative ale elevilor. **8. Relația „cititor – personaj”: modele de interacțiune.** Modelele asociativ, admirativ, simpatetic, kathartic, ironic. Relația „cititor – operă” din perspectiva conceptului „dedublare” (Ion Coteanu). Comprehensiune și receptare. Interpretarea ca modalitate principală a activității în cadrul receptării. Conceptul de valoare *in actu*. **9. Repere theoretico-metodologice ale studierii operelor dramatice.** Deficiențe în receptarea/interpretarea operelor dramatice. Repere estetic-literare ale receptării operelor dramatice. Repere metodologice ale receptării/interpretării operelor dramatice. Metode specifice interpretării operelor dramatice. **10. Abordarea operei artistice din perspectiva noțiunilor de teorie literară.** Abordarea textului din perspectiva figurilor de stil, a elementelor de versificație, a caracteristicilor estetice/ curentelor literar.

Metode și tehnici de predare și învățare

Prelegerea; explicația; observarea, problematizarea; exercițiul; studiul de caz; lucrări practice

Strategii de evaluare

evaluarea initiala/predictiva – test oral, evaluarea continua /formativa - test scris, evaluarea sumativa/finala – lucrare scrisă.

Bibliografie

- Barthes R. Plăcerea textului, ediția a II-a. Chișinău: Cartier, 2006, - 226 p.
Cornea Paul, Introducere în teoria lecturii, - Iași: Polirom, 1998, - p.305 p.
Eco Umberto. Limitele interpretării, - Constanța: Pontica, 1996, - 416 p.
Goraș-Postică V. Formarea competențelor prin intermediul metodelor interactive de predare-învățare-evaluare. În: Formare de competențe prin strategii didactice interactive (coord. Goraș-Postică V.), - Ch., 2008
Hadîrcă Maria Conceptualizarea evaluării competențelor comunicative și literare ale elevilor. Autoref. teză dr. ped. , - Chișinău, 2006, - 26 p.
Huijinga J. Homo ludens. Încercare de determinare a elementului ludic al culturii, trad. de H.R. Radian, B: Humanitas, 2012, - 348 p.

- Ilie E. Didactica limbii și literaturii române, - Iași: Collegium-Polirom, 2014, - 336 p.
- Iser W. Actul lecturii. O teorie a efectului estetic, trad în l. rom. de Romanița Constantinescu, Pitești: Paralela 45, 2006, - 412 p.
- Jauss H. R. Pentru o teorie a receptării, - B: Univers, 1983
- Lintvelt Jaap. Încercare de tipologie narativă. Punctul de vedere. Teorie și analiză, traducere de Angela Martin, - București: Univers, 1985, - 272 p.
- Lotman Iu.M. Lecții de poetică structurală, - B: Univers, 1970
- Marino A. Hermeneutica ideii de literatură, - Cluj Napoca: Dacia, 1987,- 552 p.
- Mașek V-E. Receptarea artistică. În: Estetica (coord. Gh. Achiței, M. Breazu ș.a.), B: Editura Academiei, 1983, p. 238 - 262
- Moise Constantin, Elena Seghedin, Metode de învățământ. În: Psihopedagogie, coord. C. Cucuș, Iași: Polirom, 2009, - p. 341 - 391
- Pavilescu Marilena, Metodica predării limbii și literaturii, române, B: Corint, 2010, - 384 p.
- Pâslaru V. Introducere în teoria educației literar-artistice, ed a II-a, - Ch.: Sigma, 2014
- Plett H. F., Știința textului și analiza de text, - B: Editura Univers, 1983, - 445 p
- Sâmihăian F. O didactică a limbii și literaturii române. Provocări actuale pentru profesor și elev, - B: Art, 2014, - 408 p.
- Șchiopu C. Metodica predării literaturii române, Chișinău, 2009, -333p.
- Șchiopu C. Receptarea operei literare prin stimularea gândirii asociative a elevilor. În: Limba română, 2020, nr. 2 -3 (aprilie - iunie), p. 164 – 170, ISSN 0235-9111
- Șchiopu C. Parametri psihologici ai lecturii și interpretării operelor literare. În: Studia universitatis, 2020
- Șchiopu C. Formarea la elevi a competenței de comunicare literară. În Limba română, 2020, nr 1, p. 296 - 301
- Șchiopu C. Relația „profesor – operă literară – receptor”: o abordare teoretico-metodologică. În: Studiul artelor și culturologie: istorie, teorie, practică. Ch: Notograf Prim, 2020, nr. 1 (36), p. 114 - 118 (categoria B)
- Șchiopu C. Conceptul de literatură: teorii și controverse. În: Studiul artelor și culturologie: istorie, teorie, practică. Ch: Notograf Prim, 2020, nr 1 (36), p. 101 – 106 (categoria B)
- Șchiopu C. Dezvoltarea la elevi/studenti a aptitudinilor de scriere creativă. În: Limba română, 2019, nr. 1 -2, p. 131 – 138
- Șchiopu C. Formarea la elevi a competenței de a formula idei pe marginea operei literare. În: Limba română, 2018, 7 – 8 (249-250), p. 315 - 321
- Șchiopu C. Repere epistemice și metodologice ale receptării operei literare prin problematizare și algoritmizare. În: Acta et commentationes. Științe ale educației, 2019, nr.1 (15), p. 87 – 96. ISSN 1857-0623, E-ISSN 2587-3636
- Șchiopu C. Formarea elevilor ca interpreți ai operei literare în procesul studierii trăsăturilor ei de gen și specie. În: Didactica PRO, 2018, nr.3, p.21 – 25
- Șchiopu C. Formarea elevilor ca interpreți ai operei literare în procesul studierii trăsăturilor ei de gen și specie. În: Studia Universitatis Moldaviae, Seria Științe ale educației, 2018, nr 5 (115), p. 18 - 23
- Șchiopu C. Registre stilistice ale operei literare: o abordare teoretico-metodologică. În: Limba română, 2017, nr.5 -6, p.237 - 245
- Șchiopu C. Dezvoltarea competențelor literar-artistice ale studenților în procesul receptării literaturii. În: Studiul artelor și culturologie: istorie, teorie, practică. Ch: Notograf Prim, 2017, nr. 2 (31), p. 115 - 118 (categoria C)
- Șchiopu C. Valori și atitudini în interpretarea operei literare. În: Limba română, 2017, nr.3. p.88 - 95
- Șchiopu C. Interpretarea operei literare din perspectiva unor elemente intratextuale. În: Limba română, 2017, nr. 2, p. 91 - 98
- Șchiopu C. **Textul literar: comprehensiune și receptare/ Limba română, 2015, nr. 3-4, p. 114 - 120**
- Șchiopu C. **The methodology of the literary-artistic education: definition and structure/ Journal of Educational Sciences & Psychology, vol. (LXVII), 2015, nr.1, p.30 – 38**
- Șchiopu C. Theoretical Coordinates of the Literary-Artistic Education Methodology/ Educația 21, 2015, nr.13, (coautor V. Pâslaru), p.38 – 50, (index B+)
- Todorov Tzvetan. Poetică și stilistică. Orientări moderne, - B: Univers, 1972, - 702 p., 2013, - p. 198
- Vianu T, Estetica, - B: Orizonturi, - 438 p.